

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ... .. 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 39. szám.

Vasárnap, szeptember 27.

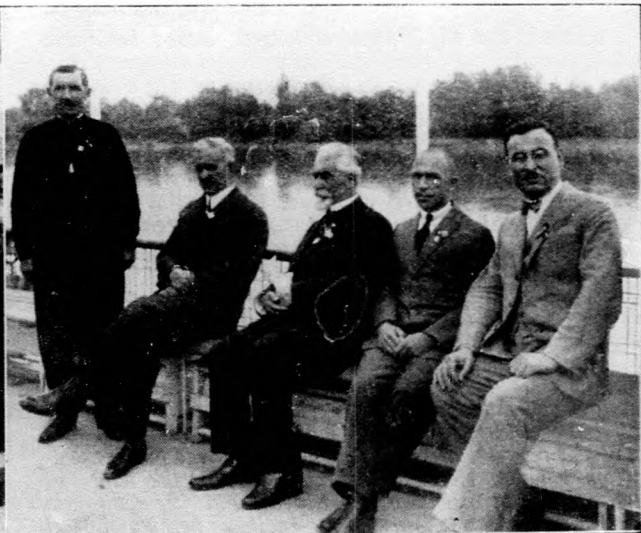
Szegény magyar vér!

A románok által elszakított területeken, Erdélyben és Bánátban évtizedekkel ezelőtt több ezer magyar földművest telepítettek le a magyar kormányok állami birtokon. Ezeket a magyar telepeket most az oláh kormány kimozdította a földjeikből és otthonukból. Az oláh földreformtörvénybe ugyanis egy olyan szakaszt csúsztattak, amely kimondja, hogy az 1885. év óta létesített telepek kisajátítandók, de csak az erdélyi, bánáti és máramarosi részekben, ahol ugyanis magyar telepek vannak. E törvényszakasz alapján a kisajátítás megtörtént. Egy-egy telepes családnak átlag 24 hold földje volt. Ebből 17 holdat elvettek, úgy hogy egy telepes család kezén csak hét hold maradt, ami nem elég többé a megélhetésre. A jogtalan és a békeszerződéssel összeütköző kisajátítás ellen a telepek panaszt emeltek s ennek a panasznak az elbírálásával most foglalkozott a Népszövetség legutolsó ülészakájában. Mielőtt a Népszövetség határozott volna, a román kormány azt az ajánlatot tette, hogy 700.000

frankkal fogja a telepeket kártalanítani. A Népszövetség pedig, noha a jogszerűség szempontjából ugyancsak kifogásolandónak találta a román kormány kisajátítását, mégis elfogadta az ajánlatot, azzal a megokolással, hogy a 700.000 frankkal a kimozdított telepek kártalanítva vannak. A román kormány tehát egy biczka árát ajánlotta egy lóért s a Népszövetség méltányosnak mondotta ezt a vásárt.

Mert tudni kell, hogy ezzel a 700.000 frankkal mintegy 25.000 kat. hold földet szerez meg a román kormány, így hát egy hold földért 28—29 frankot, mindössze pedig 17 holdért egy-egy családnak 18.000 leit adkárpótlásként, olyan összeget, amely egy fél hold föld árának felel meg. Egy fél hold forgalmi értékét kapja a telepes 17 hold föld árában. És erre a Népszövetség azt mondja, hogy rendben van a dolog, a magyar panaszosok megkapták az elégtételt.

A szegény magyar telepek a csalódás keserű érzésével fogadták ezt az elintéztést. Hiszen nekik több mint harmincszor annyi pénz járna az elvett földekért, mint

Bolgár vendégek Budapesten.

Balról: Schandl Károly dr. államtitkár (X) a kormány nevében fogadja a vendégeket. — *Jobbról:* A bolgár vendégek egyik csoportja. A kép jobboldalán álló alak egy bolgár földművesképviseelő nemzeti viseletben.

amennyivel kárpotolják őket, ha ugyan a felajánlott borralalót egyáltalán kifizetik. És nekik is végül nem pénz kell, hanem a verejték árán megszerzett rög, amelyből megélhetnek. Megfosztatván a megélhetési alaptól, boldogulniuk többé nem lehet. Vándorbotot vesz tehát kezébe a földjétől megfosztott mintegy kétezer család és elszóródik a világ minden tájkára. Igy őrzi a kisebbség jogait és igazát az a legfelsőbb nemzetközi bíróság, amelyet Népszövetségnek neveznek.

Érthető, ha ennek az igazságtalan, sőt embertelen ítéletnek nyomán megrendül az elnyomott népeknek a Népszövetségbe vetett bizalma. Az a vélemény alakul ki, hogy a Népszövetség voltaképpen nem egyéb, mint a győztes hatalmak érdekképviselői szervezete, amelynél a levert és igába hajtott népek ugyan hiába keresik az igazságot. Erre a szemrehányásra és vádra a Népszövetség valóban rászolgált, nemcsak az erdélyi telepések ügyében hozott határozatával, hanem azért is, mert a békeszerződésből folyó kötelezettségek végrehajtását csak a legyőzött államoktól követeli, míg a győztesek ellen nincs szava, ha arcátlan merészséggel szegik meg a szerződést és a népjogokat.

Mindezek ellenére a Népszövetségre mégis szükség van. Benne mégis csak bizonyos fórumot bírnak, amely előtt panaszt tehetünk és ezen a módon sérelmeinket a világ nyilvánossága elé állíthatjuk. Nem veszett el az ügyünk még akkor sem, ha egyelőre részrehajló ítéletet kapunk, mert így legalább tudomást vesz róla a világ, hogy velünk igazságtalanság történt. Ez a tudat pedig olyan munkát végez az emberek elméjében, mint a lassan csepegő víz, amelynek egyetlen cseppje teljesen erőtlenné látszik, idő múltán azonban ezek a vízcseppek kemény szikláknak is medret mosnak. Ezen a módon az igazságnak is előbb-utóbb győznie kell.

Budapest, szeptember 27.

Kinek mi fáj? Madarat tolláról, embert barátjáról lehet megismerni! — mondja a közmondás. Ez jut eszünkbe, mikor azt látjuk, hogy egyik oldalon az ország nemzeti kormányja és a kisgazda- s földművespárt az erdélyi magyar telepésekért száll pörbe Genjben a Népszövetség ellen, a másik oldalon pedig a demokratikus blokk a kommün után elcsapott — kilencven százalékban nem keresztény, de kommunista — jóvárosi tanítókért viaskodik. Ugyanabban az időben történik mindegyik. Mi az erdélyi telepések segítségére sietünk, akiket jogos tulajdonukból, apró birtokukból kikérgetnek az oláhok, a demokrata politikusok pedig az elcsapott kommunistákért harcolnak, akik közül a legtöbb a népbiztosokkal együtt kiszókött az országból s ott kiűnn a nemzetgyalázó «emigránsok» szolgálatában áll. Most látszik meg, kinek mi fáj. A demokata blokkos urak mindig azzal ámitják a szegény embereket, hogy ők a «népet» védik. Hát most kitűnik, mennyire nem igaz ez. Ha igazán ők volnának a nép emberei, akkor ők harcolnának ma az erdélyi telepésekért az oláh kormány ellen. De nekik legkisebb gondjuk is nagyobb az elszakadt területen szenvedő magyar földművelők bajánál. Nekik a kiszókött kommunisták baja fáj, talán azért, mert azok nem keresztények. Aki még eddig nem ismerte ki a demokrata—szocialista—radikális politikusok igazi érzelmeit, az most végre megismerheti őket barátjaikról. A demokratikus blokk barátai a kiszókött kommunisták, a kisgazda- és földművespárti kormányférjak és politikusok barátai pedig az erdélyi telepés földművelők. Aki tud gondolkodni, az ebből ítélhet.

Megnyílt a magyar bor első piaca. A földművelésügyi minisztérium tárgyalásai a lengyel kormánnyal végül is teljes sikerre vezettek. A lengyel kormány az általános beviteli tilalom alól a magyar bort mentesítette. Megállapodtunk vele, hogy korlátlan mennyiségben szabad bevinni magyar bort Lengyelországba szeszjokra való tekintet nélkül. A bor váma a tavasszal megkötött lengyel—magyar kereskedelmi szerződés értelmében 200 zloty helyett csak 20 zloty lesz métermázsánként, ami megfelel 260 ezer koronának, literenként 2 és fél ezer papirkoronának. A varsói magyar követséget utasította a magyar kormány, hogy a lengyel borkereskedőknek az útlevelét, akik Magyarországra akarnak jönni bort vásárolni, haladéki nélkül láttatassa, hogy semmi nehézség ne álljon útjába a bor vásárlásának. A magyar bor egyik piaca tehát kinyitotta a kaput. A magyar szőlőgazdák régi vágya teljesedésbe ment. A lengyel piacra ugyan majdnem kizárólag tokaj-hegyaljai bort visznek ki, de megérzi a tokaji bor kivételét az egész magyar bortermelés, mert a tokaji bor nyomán egyszerre megélnék a kereslet a többi bor iránt is. Innen van, hogy pár nap óta már élénkebb a bor utáni kereslet, emelkednek a borárak s a mustot mindenféle magasabb áron kötik le a kereskedők, mint előbb. Mindenképp örvendetes tehát a lengyel piac megnyitása a magyar bor számára. Reméljük, hogy pár hét múlva a most folyamatban lévő — osztrák—magyar tárgyalások is sikerrel fejeződnek be s akkor megnyílik a magyar bor legjelentősebb piaca is, miáltal lényegesen enyhül a bortermelés válsága.

A kormány mindent elkövet a bortermelés fokozására.

A Balaton Szövetség szeptember hó 18-án nyitotta meg tizenegyedik borászati és gyümölcskiállítását Balatonfüreden. A kiállítás megnyitását a földművelésügyi miniszter képviselőjében megjelent Schandl Károly dr. államtitkár, aki Övöry Ferenc dr.-nak, a szövetség alelnökének üdvözlő szavaira a következő nagyjelentőségű nyilatkozatot tette:

— Most nyílik meg a magyar bor egyik jelentős piaca, a lengyel—magyar kereskedelmi szerződés életbe lépésének révén. Ausztriával most folyik kereskedelmi tárgyalásunk s remélhető, hogy az osztrák piac is a mostani korlátozás nélkül fog megnyílni a tárgyalás sikeres befejezése révén. A magyar kormány vámpolitikai munkássága folyamán a jövőben is a legnagyobb gondossággal kezeli a bortermelés érdekeit. Nem elég azonban megnyitni a világpiac sorompóit, hanem a kormánynak, a gazdatársadalomnak és kereskedelemnek karöltve újra vissza kell hódítani a piacokat a magyar bor számára. A földművelésügyi kormány megteszi a maga kötelességét. Az állami közpincéket újra fölszereli és működésbe hozza. Ezenkívül megfelelő előkészületeket tettünk, hogy a már említett piacokon kívül a távolabbi országokban is kellő képviselőket nyerjen a magyar borértékesítés. Az eddigi tárgyalások kedvező előjelekkel biztatnak, s ha a termelőközönség s a kereskedelem a földművelésügyi kormánnyal egyetértésben dolgozik a célok érdekében, a magyar bortermelés jövője nem vezet el. De a termelés terén is nagy föladatak várnak ránk. A típusborok termelésére kell törekednünk, hogy a világpiacon állandósítsuk boraink elhelyezkedésének lehetőségét. Termelésünket fokozatosan át kell szervezni és e téren a földművelésügyi kormány intézményei ép úgy támogatni fogják a termelő társadalmat, mint a közraktárak, melyeknek révén megfelelő hitellel is segíteni akarjuk a gazdákat.

A gyümölcsfák sebeinek kezeléséről, a rügylikasztó és bimbólikasztó bogár kártételéről ír a *Növényvédelem* szeptemberi száma. Ismerteti a rózsák két legveszedelmebb betegségeit, megtanít, hogyan kell szüretelni a rothadt szőlőt, kioktat a szőlőfajlesztőinek jelentőségéről, foglalkozik a gabona fuzárium betegségével, az aranka kártételével, a búza csávázásával, a verébképpel stb. Eredeti fényképekkel és rajzokkal díszlen illusztrált melléklete a pástormadarak magyarországi megjelenéséről számol be. Az izléses kiállítású, kitünően szerkesztett igen olcsó havi folyóirat előfizetési ára félévre 25.000 korona. A kiadóhivatal (Budapest, Rákóczi-út 51. IV. 5.) kívánatra díjtalanul küld mutatványszámot.

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A politika e heti egyedüli eseménye a 33-as vagyis szanálási bizottságnak ülése volt, amelyen *Bethlen István* gróf miniszterelnök, *Vass József* népjóléti miniszter és *Bud János* pénzügyminiszter is részt vettek. *Bethlen István miniszterelnök ez alkalommal hosszú hónapok óta először nyilatkozott az időszzerű gazdasági kérdésekről.*

A bizottság ülésén *Peyer Károly* szocialista azzal az ötletes indítvánnyal állt elő, hogy egy csomó adót töröljenek. Természetesen arról már nem beszélt, hogy honnan pótolja akkor az állam a szükséges bevételeket. Világos, hogy ez a teljesen komolytalan indítvány csak azt a célt szolgálta, hogy a szocialista vezér könnyen babérokat fonhasson homlokára. *Bethlen István* gróf miniszterelnök a kellő értékére szállította le a demagóg szocialista indítványt. A miniszterelnök kifejtette, hogy

a nyomort nem a szanálás, hanem a háború és a forradalmak okozták.

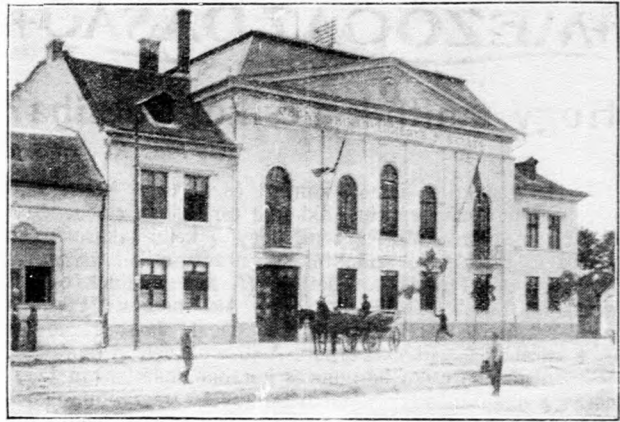
A szanálás épen a bajokból vezeti ki a népet. Az adók súlyosak, de nem lehet a terheket áthárítani az ország lakosságának csupán egy részére.

A földbirtokosok további megterhelést már nem bírnak el.

A vagyont sújtó adók olyan súlyosak, hogy ezeknél a jövőben engedményeket kell tenni. *Peyer* indítványa csak pártpolitikát szolgál, de felelős pénzügyminiszter azt el nem fogadhatja, hiszen *Peyer* törölni akarná az állam minden bevételét, anélkül, hogy forrásokat nyitna pótlásukra.

A drágaságon a kormány enyhíteni akar.

A munkanélküliek száma 36.000-ről 26.000-re csökkent az utolsó hónapokban a beruházási program megindulásával.

Csonka Biharmegye új székháza Berettyóújfalun, melyet a napokban avattak fel ünnepélyes közgyűlés keretében.

A közmunkák és a magángazdálkodás fellendülése teljesen meg fogja szüntetni a munkanélküliséget. A pénzügyi helyzet javulásával a

kormány a forgalmi adót és a fogyasztókat terhelő igazságtalan adókat csökkenteni fogja.

Bud János pénzügyminiszter szintén rámutatott arra, hogy a szocialisták alaptalanul állítják, hogy a földbirtok nem fizet elég adót. *Vass József* népjóléti miniszter pedig ismertette a drágaság letörésére tett intézkedéseket. Ezután *Peyer Károly* tiltakozott eredménytelenül az ellen, hogy indítványa nem pártpolitikai célt szolgál, majd *Eckhardt Tibor* szólalt fel.

Bethlen István miniszterelnök ismételt felszólalásában elismerte, hogy a drágítás elsősorban az ipari cikkeknek mutatkozik. Többtermelésről nem lehet szó addig, amíg nincs hosszúlejáratú hitel. A kamat minden forradalmat átélt és a győzött országokban igen magas. A kormány egyelőre három-négy éves hiteleket akar szerezni a mezőgazdaságnak, amely bármikor visszafizethető lesz és így átmeneti megoldás létesülne egy megfelelő kamatlábú hosszabb lejáratú hitelhez.

Baross János szólalt fel ezután és tett indítványt, amelyre ismét *Bethlen István* miniszterelnök válaszolt, kijelentvén, hogy

a külföldi kölcsön nem volt felesleges, mert enélkül csak igen nagy áldozatokkal tudtuk volna saját erőnkől talpraállítani az országot.

A szanálási bizottság természetesen elvetette *Peyer* és *Baross* indítványát.

A kisiparosság küldöttségben járt *Vass József* népjóléti miniszternél hathatósabb támogatásuk végett. A miniszter a küldöttség nagy meglegésére arról értesítette őket, hogy az építkezéseknél és pályázatoknál a kisiparosokat közvetlenül vegyék figyelembe.

Madai Gyula nemzeti gyűlési képviselő *Hajdúnánáson* nagyszerű beszámolót tartott, amelyen *Klebsberg Kunó* gróf kultuszminiszter is megjelent több képviselő társaságában és azon nagy beszédet mondott. [Összetartásra intette a keresztény felekezeteket és iskolai programját ismertetve kijelentette, hogy

a magyar népet a tudás fegyvereivel kell ellátni.

Ezért országszerte iskolákat akar építeni és már ebben az évben két és félmillió aranykoronát áldoz a kormányzat iskolaépítésre.

Hősök emléke Kúnszentmiklóson.

+MEZŐGAZDASÁG+

Hogy tanítjuk a csikót kocsiba?

Irta: Kiss Mihály.

Ha a csikó a hámot, kantárt és az ezzel kézen való vezetést már szívesen tűri, akkor a tanításban egy lépéssel tovább megyünk. Megjegyzem, hogy a kellő takarmányon nevelt és tartott, jó szülőktől származott csikót hároméves korában már tanításba vehetjük. (A hidegvérűnek csúfolt nehéz igást már két éves korában.) Aki inségesen tartja a csikót, annyit veszít oktanál fukarságán, hogy lovát öt-éves korában is csikónak nézi. A jó erőben levő (abrakolt, de nem hizlalt) csikó hároméves korában már bátran használható okkal-móddal minden könnyebb mezei munkára, csak épen szántásra és a vetőgép vontatására nem. Illő munkaközben sokkal egészségesebben fog fejlődni rendes takarmányon, mintha éheztetve vagy hizlalva poshasztjuk az állóiban.

A tanítást azon kezdjük, hogy a két istráng végébe egy-egy másik istrángot hurkolunk be. Így az istráng még egyszer akkora lesz, mint volt. A meghosszabbított istráng egy-egy végét a kezébe veszi, aki a csikót tanítja, a segédje pedig kantáron fogva vezeti a csikót egyenes irányban, hol előre, hol fordulóban, ahogyan a tanítómester parancsolja. Az istrángot tartó embernek az a dolga, hogy a csikó után járva, az istrángokba kapaszkodva, a csikót lassanként rászoktassa a húzásra és arra, hogy az oldalát, a combját súroló istráng érintéseit megszokja és tűrje. Mikor jól és türelmesen végzi a csikó azt, amit mi kívánunk tőle, közben-közben egy-egy maréknyi abrakkal, megállással és simogatással jutalmazzuk. De nemcsak a szívesen való megállást, hanem a készségesen való újraelindulást is meg kell jutalmaznunk, mert az a fontos, hogy a csikót akkor jutalmazzuk, amikor akarátunkat megérti és szívesen teljesíti.

Mikor a csikó már nem idegenkedik az istráng érintéseitől, a mögötte járó tanítómester balkezebe veszi a két hosszú istrángot, jobbkezebe egy könnyű, hosszúnyelű ostort és azzal biztatja barátságosan a csikót, ha ellustulna vagy épenséggel megállana, amit nem szabad tűrni. Ez a munka lépésben történik. Hány napon át, az attól függ, hogy könnyen tanul-e a csikó vagy nehezen. Ha már szép türelmes és előre igyekvő, akkor csúsztatóba szoktathat fogni. Ez olyan féle fatuskó, mint a vasuti talpa, elől szánkótálp módjára kissé fölkerékítve, hogy csúszhasson, azután egy hámfá mozgékonyan ráerősítve és egy szál egyenes eke-szarva, melybe a csúsztatóra lépő ember megfogódzhatik. Ebbe fogják be a csikót, még mindig dupla hosszúságú istránggal, hogy a tanítót meg ne rúghassa; elől pedig még vezetik, de a gyepelő már a mester kezében van. Ha üresen szívesen húzza a tuskót, akkor a mellette járó mester időközönként rááll, hogy a csikónak erősebben bele kelljen feküdnie a hámba. Ezt föltétlenül sokat kell gyakorolni a csikóval.

Ha igen jámbor a csikó és engedelmes, akkor a csúsztatóval való tanítás akár el is maradhat és az istránggal végzett iskola után a kocsiba foghatjuk igen nyugodt, jól tanított öreg ló mellé, ép úgy, mint azt, amelyik a csúsztató iskolát is kijárta. Még így is jó, ha a tanítómesternek van segédje, aki a csikó zablájába, a gyepelőszár mellé egy három méteres, kenderből való vezetőszarat becsatol és gyalog

elindítja, pár lépésen át kísérve a csikót; azután menetközben (a kenderszár végét a kezében tartva) csöndesen fölkapaszkodik a kocsis mellé. Ez a segéd arra való, hogy szükség esetén leugorjon és kézen vezesse előre a csikót, ha nem akarja megérteni, hogy előre kell mennie. Ostorral ezt nem minden ember képes rendesen elvégezni és a rosszul kezelt ostorral többet árthat a tanításnak mint használni. Ily módon tanítjuk türelemmel és jóakarattal, nap-nap után a csikót, amíg csak teljesen be nem tanul. Kezdetben csak lépésben, később már hébe-korba kissé döcögötve is. Minél többet egyenes vonalon, de néha körben járva is és a jobbra-balra való fordulást is gyakorolva. Ezzel a csikó lassanként megtanulja a gyepelőnek való engedelmességet, amit úgy hívnak, hogy vezetést. Fontos a megállást és a sima elindulást is gyakorolni, de ne úgy, ahogy a csikó akarja, hanem, amikor a kocsis parancsolja. Ha üres kocsival már jól indít, akkor lassanként egy kis teherrel is megpróbálkozunk.

A m. kir. gazdasági téli iskolák szervezetének ismertetése.

Olvasóink a közelmúltban sűrűn érdeklődtek a gazdasági téli iskolák szervezete felől. Midőn alább ezeknek ismertetését adjuk, egyrészt az ő kérdéseikre adunk feleletet, másrészt ezúton is fel akarjuk hívni gazdaközönségünk figyelmét ezekre az életrevaló, minden tekintetben a kiszegedő életviszonyaihoz alkalmazott szakoktatási intézményekre.

A gazdasági téli iskola gazdasági szakiskola és egyben továbbképző iskola is, melyben a gazda- ifjak két téli féléven át alapos elméleti képzést nyernek mindazon ismeretekben, melyekre egy kis- vagy középbirtok okszerű vezetése szükség van s ezen elméleti képzést az otthonukban töltendő két nyári félévi gyakorlatban az iskola tanszemélyzetének vezetése mellett kiegészítik.

Az iskola tartama a beiratkozástól a végbizonyítvány elnyeréséig 2 év. Azonban a család az ifjú gazda 2 évi állandó távolléte folytán egyrészt a legfontosabb és legsürgősebb gazdasági munkáknál ép egyik legmegbízhatóbb munkaerjét nélkülözné, másrészt pedig az ifjú gazda könnyen elszokhatna az otthonról és az otthoni munkától. Hogy e káros következményektől a szülők és a tanuló megkíméljessenek s a tanítás is olcsóbb legyen: a tulajdonképeni elméleti oktatás csakis két téli félévre osztatik be s a tanuló csakis ezen időt (október 1-től április 1-ig, mely időszak a vidék gazdasági viszonyainak megfelelőleg módosítható is) tölti az iskolában, míg a többit otthon a szülei gazdaságában a rendes munkával tölti el. Az iskolában való tartózkodás és oktatás tehát oly időszakokra esik, mikor kevés otthon a gazdasági munka s az ifjak elvonatnak a rájuk nézve káros szórakozásoktól, mint a kormázás, kártyázás stb. és téltlenség, munkátlanság helyett hasznosan művelődnek.

E szerint az iskola két osztályból áll: az alsó osztályból (első évesek) és felső osztályból (másodévesek). A tanuló az iskola alsó osztályában elméleti oktatásban részesül: október 1-től április 1-ig, mely után a gazdasági munkák elvégzésére szülei gazdaságába hazatér és ősszel: október 1-én ismét bevonul az iskolába elméleti oktatásra s a felső osztályban április 1-ig elvégzi a második évi tananyagot. Minden téli félév végén a tanuló vizsgát tesz s midőn az alsó osztályt végző tanuló ősszel a felső osztályba visszatér: az általa otthon vezetett munkanaplóval és jegyzeteivel beszámol az otthoni gazda-

FORDSON TRACTOR

raktárról
azonnal
szállítható

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kieszedő, körfűrészek berendezés.

sági s más tapasztalatairól és munkáiról és bemutatja otthoni állatállományukról szerkesztett törzskönyvét.

Kívánatos tehát, hogy *elsősorban oly gazda-íjjak jöjjenek ezen iskolába, kik nem a bizonyítványért, hanem az életre akarnak tanulni, kik büszkének lesznek otthonukra, azt nem hagyják el, sőt oda visszatérve, még erélyesebben akarnak dolgozni.*

Az iskola tanterve a következő:

Tantárgyak	Alsó osztály		Felső osztály	
	elméleti	gyakorlati	elméleti	gyakorlati
Talajművelés és növénytermelés	5	1	5	1
Állattenyésztés	5	2	5	2
Üzem- és- becsléstan ...	—	—	2	—
Kertészet, szőlőművelés	2	1	2	1
Magyar nyelvtan	3	—	3	—
Mennyiségtan	4	—	3	—
Földrajz	1	—	1	—
Természettan	1	—	1	—
Történelem, alkotmánytan	1	—	—	—
Méhészet, selymesztés...	—	—	1	—
Háziipar	—	4	—	4
Számvitel	1	—	—	—
Önképző gazdakör	1	—	1	—
Nemzetvédelmi előkészítés	—	2	—	2
Összesen	24	10	24	10
Elméleti és gyakorlati órák száma összesen heti ...	34		34	

Felvételi feltételek: 1. Kifogástalan előélet. 2. Bizonyítása annak, hogy saját, illetve szülei gazdaságában fog az intézet elvégzése közben és után is maradni. 3. Elemi iskolai képzettség. 4. 17—21 éves életkor. (Kivételesen fiatalabb vagy idősebb is felvehető.) 5. Egészséges testalkat.

Ilyen téli gazdasági iskola van: Szekszárdon, Hajdudorogon, Nagykőrösön, Kecskeméten, Székesfehérváron és Csongrádon (Somogyon).

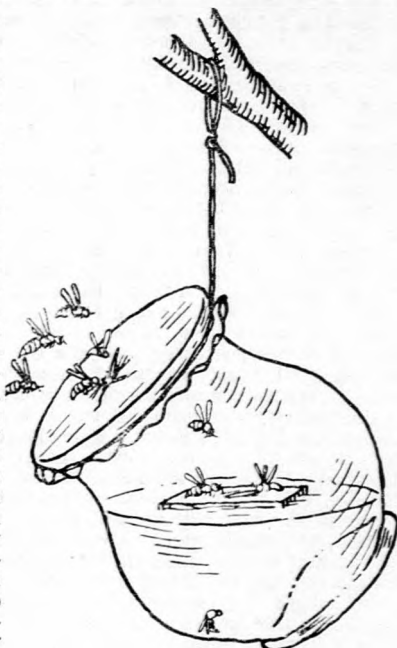
Jelentkezni lehet a m. kir. gazdasági tanárnál, ki a felsorolt helységekből székelt.

Internátus még seholse nyílt meg, azért minden növendék maga gondoskodik ételmezéséről és szállásáról.

A szilvafák vörös foltossága. Ez a szilvafának igen gyakori betegsége. Ha júliusban látunk olyan szilvafát, melyen alig van levél s a gyümölcsök fejlődése igen visszamaradt, akkor biztosan ezen betegséggel van dolgunk. A beteg szilvafa több, még zöldelő levelén különböző alakú, többnyire kerekded, fényes, narancspiros foltok voltak láthatók. A lehullott leveleken a foltok megbarnulnak és megkeményednek. Ezen megkeményedett részek a tél folyamán nem rothadnak el, hanem tavasszal a betegség továbbterjesztésére szolgálnak. Ezért fontos, hogy a lehullott beteg leveleket ősszel összegyűjtsük és a fák alját jól felássuk. Azután oly helyeken, ahol a szilvatermesztés nagyban folyik, ott 1—2 km-nyi körzetben a kökénybokrokat is irtjuk ki, mivel ez épen olyan gazdanövénye az elősködő gombának, mint a szilvafa. Fontos továbbá a fák tisztítása és permetezése. Permetezésre használjunk télen 2%-os bordói levét vagy ½%-os Perosant. Eső után a permetezést ismétljük meg.

Hogy irtjuk a darazsakat? A darazsak igen nagy károkat tesznek a szőlőben és kertekben. A közönséges darázs és a kártékony darázsfajok a házpadlásokon, a ház eresze alatt, a vén fák odvaiban, a mesgyék, rétek, árok és útpartok földalatti lyukaiban telelnek

ki, még pedig igen csekély számban, mert tílre rendszeren csak néhány megtermékenyített nőstény marad meg belőlük. Tavasszal ez a néhány áttelelt nőstény régi fészket kijavítja és megkezdje benne a fiastást. A családdal együtt nő a fészkek nagysága is. Néha csak ökolnagyságú, de gyakran előfordul, különösen a földben tanyázó darazsaknál, hogy a fészkiük félhordónyi nagyságra is megnő. Egy ilyen fészkekben hatvan ezer darázs is tanyázhat. A darazsak irtását télen kell elkezdni. Ilyenkor kell kiirtani az áttelelt nőstényt, hogy ezzel már megsemmisítsük a veszedelem csiráját. A téli irtás abban áll, hogy a darázsfészkeket valamelyik hideg napon összeszedjük és forró vízben vagy tűzben elpusztítjuk. Minthogy azonban néhány darázscsalád mégis csak kikerüli az ember szemét,

Darázsfogó.

a megmaradottakat is el kell pusztítani. Erre igen jó mód az, ha tavasz kezdetén a gyümölcsösben és szőlőben a fákra bonyakú fél- vagy egyliteres üvegeket vagy edényeket aggatunk fel, amelyeket egy harmadnyira vízzel töltünk meg s a vízbe egy kanálnyi gyümölcslevet, cukrot vagy mézet teszünk, a vízbe pedig csalogtatásul egy kis fadarabot helyezünk, amelyet szintén valami édes-séggel kenünk be. Az üveg nyílását ezután erősebb papírossal bekötjük és csak akkora nyílást hagyunk rajta, hogy két ujjunk keresztül menjen rajta, ezen át a darázs is beröppülhet. Még jobb az erősen lekötözött üvegek papírfedőjét ujjunkkal beböknöni, mert így a darázs be tud menni a lyukon keresztül, azonban nem tud rajta kibujni. A szőlőben és gyümölcsösben csatagoló darazsak csakhamar megtalálják a csalogató édességet és benne vesznek az üvegben. Ezt az eljárást ősszel, gyümölcséréskor, szüretkor is igen jó eredménnyel lehet alkalmazni a darazsak pusztítására. Az így felszerelt darázsfogót, ha tele van darázssal és egyéb rovarral, ki kell tisztogatni és frissen felszerelve helyére akasztani. Ezt addig folytatjuk, amíg csak darazst találunk benne. Földben lakó darazsakat pedig így irtunk ki, hogy a fészkek bejáróit egynek kivételével betömjük s abba égett kéniszületet dobunk vagy két-három deciliter szkenéneget vagy benzint öntünk be. Ezután az utolsó bejárót is betömve, a bennfejlődő mérges gázok a darazsakat megölik és pár óra múlva a fészket minden veszedelem nélkül kibonthatjuk és elgethetjük. Ezt az irtási eljárást a legjobb este vagy kora reggel végrehajtani, mikor a darazsak elcsendesültek vagy még nem járnak ki a fészkekből. Ha azt akarjuk, hogy a darázs-irtás sikeres legyen, a téli, tavaszi és nyári irtó-munkát állandóan évről-évre folytatni kell, mert csak így érhetjük el azt, hogy a darázs biztosan kipusztuljon a környékből.

**HOFHERR-SCHRANTZ-
CLAYTON-SHUTTLEWORTH R.T.**

20 lóerős traktor

Budapest, Vilmos császár-út 57.

Kérjen árajánlatot!

Gyümölcsfák alatt kapásnövényeket termesszünk! Valamennyi gyümölcsészeti szakkönyv azt írja elő, hogy a gyümölcsösben lehetőleg kapásnövényeket műveljünk, mert ezekkel meg lesz a talaj alaposan munkálva, jól megporhanyitva, lazítva s így a levegő, a légköri csapadék és a napsugár melege nemcsak a kultivált kapásnövényeknek, hanem a gyümölcsfák gyökereinek is előnyére válik. Az állandóan lazán tartott felső talajréteg a talaj hajszálcsövességét megszakítja, a nedvesség elillanását meggátolja s így a gyümölcsfáknak több vízmennyiség áll rendelkezésre, noha ebből a kapásnövények is kivesszük részüket. További előnye a kapások művelésének az, hogy a gyümölcsfák körül elterjedt férgek, rovarok, ezek álcái, bábjai, petéi, tojásai az állandó kapálás, sarabolás, töltögetés — szóval nagyon gyakori fölbolygatás által — alaposan meggyérítettnek s így fölül a gyümölcsfák kevesebbet szenvednek, annál is inkább, mert a mélyen meglazított talajba a tél fagyja is mélyen behat s a szemesei között levő kártékony állatokat, sőt a fertőzőgombákat is nagyrészt megsemmisíti. Természetes, hogy ha azt akarjuk, miszerint a kapásnövények jó termést adjanak és jövedelmet hozzanak, akkor azokat trágyázni is kell s ezzel a gyümölcsfa gyökereit is trágyázzuk, ennél fogva több gyümölcsünk is fog teremni s a fák életkora is gyarapodni fog. Mindezt tudták már a régi jó öregek is s sok régi gyümölcsösben láttunk a fák között kapásokat termesztetni, így borsót, babot, lencsét, lóbabot, csicséri borsót, burgonyát, különféle répákat, zöldségféléket, főzelékeműeket stb. és kivált a kerti vetemények termesztése fizette ki magát nagyon jól. (Dinnye, tök, csemege tengeri, uborka, zamóca, saláta, spárga, feketegyökér stb. stb.) Ellenben elítélendőnek kell minősíteni azt, ha a gyümölcsös talaja füvekkel van bevetve, melyek sűrűn befedik a föld színét s nem engednek sem napfényt, sem nedvességet, sem levegőt a fagyöke-rekhez jutni, nem szellőzik a gyökér, alig kap nedvességet s a meg nem lazított talaj és a szénaféle tarlómaradványai jó buvóhelyül szolgálnak a férgeknek. Még az is jobb ennél, ha gabonafélt vagy vetett takarmányt teszünk a gyümölcsfák alá, mert így a talaj egy-kétszer szántva lesz, de azért ez korántsem oly előnyös eljárás, mint a kapások művelése. Legrosszabb, ha lucernát hagyunk a gyümölcsösben, mert akkor a talaj évekig — míg a lucernát fel nem törük — nem lesz megbolygatva s a mélyenható lucernagyökerek ugyanabból a talajrétegből veszik táplálékukat, melyekből a gyümölcsfák is kellene, hogy kapják élelmüket.

F. Z.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1917-ben jegyzett hadikölcsönöm mit ér most? (Nagyvát.) — **Felelet.** Kérdésére csak úgy felelhetünk, ha megírja, hogy hadikölcsönkötvénye hányadik kibocsátású, hány százalékos kamatozású és nosztrifikálva van-e vagy sem? Az esetleges valorizációra való tekintettel legjobb, ha nem gondol egyelőre a kötvények eladására.

Kérdés. 1. Az aranykorona paritása vagy a búza paritása van-e jobban kitűve nagyobbtermű ingadozásnak? 2. Mi volt a fizetés békében a villamos művel kapcsolatos malom első gépészenek? (Előfizető.) — **Felelet.** 1. Az aranykorona paritása tulajdonképpen nincs alávetve ingadozásnak, mert utána igazodik minden és a spekuláció nem befolyásolja, míg a búza paritása teljesen a spekulációnak van kiszolgáltatva. 2. Megbízható értesülés végett forduljon a Molnárak Lapja szerkesztőségéhez, Budapest, V., Csáky-utca 12.

Kérdés. Május 15-én a rokkant felülvizsgálaton végkielégítést kértem, azonban még eddig nem kaptam meg. Mi az oka a késedelemnek és hol sürgethetem végkielégítésem kiutalását? (L. I. Gyömöre.) — **Felelet.** Elsősorban is helytelenül tette, hogy végkielégítést kért a rokkantdíjak végleges rendezése előtt. Ugyanis a jelenlegi alacsony rokkantjuttatások mellett a végkielégítési összeg is természetesen olyan csekély, amellyel semmihez sem tud kezdeni. Meggyőződésünk az, hogy a minisztérium épen ezen okból nem folyósította még a végkielégítési összeget. Saját megnyugtatósa érdekében forduljon további fölvilágosításért a járási néppondozó hivatalhoz.

Kérdés. Franciaországba szeretnék utazni munkavállalás végett. Hová forduljak ügyemben? (Egy hű előfizető.) — **Felelet.** A kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodához, Budapest, VIII., Fiumei-út 4. szám alá forduljon.

Kérdés. Hol vannak téli gazdasági iskolák? (B. F.) — **Felelet.** Erről a kérdéssel bő ismertetést olvashat lapunk mai számában.

Üzenet a könyvrendelőknek. Cholnoky-Kövesligethy-Radó: Világgyetem, kötve 350.000 K, Marczali: Nagy Képes Világtörténet, 12 kötet, kötve 2.100.000 K, Wells: A világ története, kötve 98.000 K és a szállítási díjak.

A „FALU“ ORSZÁGOS FÖLDMIVESSZÖVETSÉG HIREI

Mezőgazdasági sorsjáték.

A Faluszövetség minden kínálkozó alkalmat felhasznál arra, hogy a gazdátársadalom ellenállóképességét fokozza, gazdasági előnyeinek miként való elérésére oktassa és kulturális igényeit kielégítse. A Faluszövetség ezt a törekvését nemcsak elméleti, hanem gyakorlati alapon is akarja érvényesíteni, aminek látható jeleként most Mezőgazdasági sorsjátékot rendez. *Elsőrangú és nagyon értékes mezőgazdasági tárgyakat és felszereléseket cikkeket válogatnak össze nyereségként, csupa olyan tárgyakat, amelyek gyakorlatilag használhatók és a mezőgazdasági életben nélkülözhetetlenek. Huszonöt-éves koronás sorsjeggyel egy teljes gőzcsepplőgép garnitúrát, egy amerikai traktort, vetőgépet, gabonarostát, szekeret, lőszerszámot és még különféle több mint ezer darab hasznos dolgot lehet nyerni. Rendkívül előnyös módozat a sorsjegyvásárlókra az, hogy a nyerő nincs köve a kihúzott sorsjegyre eső nyeresémtárgyhoz, hanem a nyeresémi értékének erejéig teljesen szabadon választhat neki tetsző, vagy szükséges más tárgyakat, minden veszteség vagy ráfizetés nélkül. A Szövetség vezetője az elérendő jövedelmet a Budapesten felállítandó Falu Házának alapjára szánta.*

Kiállítás Tétén.

Az elmúlt vasárnap délelőtt nyitotta meg nagy közönség jelenlétében a tétli falu kiállítást Darányi Kálmán főispán ünnepélyes keretek között. Az ünnepségen a marcaltói dalárda elénekelt a magyar Hísekegyet, majd Horváth László és utána sokorópáti Szabó István mondtak nagy tetszéssel fogadott beszédet. Nagy lelkesedéssel fogadták a közönség Nagy Sándor dr. beszédét, aki felsorolta azokat a magyar történelmi nagyságokat, akiket Tét adott a magyar hazának, mint Kisfaludy Károly, Pázmány Dénes, Horváth István és Révay Miklós. Delután a Kisfaludy-szobor előtt nagygyűlés volt, amelyen Darányi Kálmán főispán mondott beszédet. Az ünnepségek sorát este az újmalomsoki és a tétli levették atlétikai viadala és a csanakfalvi és tétli levették labdarugó mérkőzése zárta be. A kiállítás bemutatóra került kézművesipari tárgyakat a kiállítás első napjának délutánján bírálta el a bírálóbizottság, melynek döntése alapján Ujváry Mihály tétli, Lujbló Géza tetszentkúti, Szabó István gyömörei szabók, Nagy Gábor tétli hentes, Falaki József felpecsi lakatos, Bukta Frigyes tétli szíjgyártó, Horváth Boldizsár győri kefekötő, Bojsza Lajos újmalomsoki, Nemes József tétli, Zámbo Lajos tétli, Nagy Lajos tétli asztalosok, Háder János felpecsi, Szalai György tétli, Varga János tétli cipészek, Jänder Mihály tétli csizmadiaség, Tóth Józsefné tétli fényképező, Janniczky Károly pápai műszerész-elektrotechnikus, Csandó Antal tétli cementgyáros, Hüttler Vilmos pápai gépgyáros és a Fried-féle miskolci gépgyár aranyérmert nyertek. Ezenkívül még számos ezüstérmert és oklevelet osztottak ki.

Zászlóbotlás Torontálban.

Nagy érdeklődés mellett folyt le az elmúlt vasárnap Csonka-Torontál közösgének zászlóbotlása a Faluszövetség mellett. A szövetség képviselőit Bodó János nemzeti gyűlési képviselő, a szövetség alelnökét és Balogh Gyula igazgatót, Deszk közösg előljárója fogadta, majd Virág Vince plébános nyitotta meg a gazdaggyűlést. Utána Bodó János ismertette a szövetség céljait, kiemelve azt, hogy a szövetség minden alkalmat felhasznál a magyar falvak érdekeinek istápolására. A Faluszövetség ma már agrár tényező, amelyre nagy feladat vár a gazdaságilag erős falu megteremtésében. Kezdeményezésére elkészült a vadvizek lecsapolására vonatkozó terv és költségvetés. A Faluszövetség teljes erejével közreműködik a szükséges hitel előteremtésében és az építési munka megszervezésében. Úgy hogy rövid idő múlva e nagy nemzeti veszedelem csakhamar nemzeti erőforrássá változik majd át. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Kiss Andor főjegyző szólalt fel, aki a környék gazdaközösgének ragaszkodását fejezte ki abból az alkalomból is, hogy Bodó János időközben a Faluszövetség ügyvezető alelnöke lett és mint ilyen először jelent meg választói között. A gyűlés ezután egyhangulag kimondotta a szövetséghez való csatlakozást. A fiókszövetség alelnöke Lakatos István kiszagda lett. Delután Klárafalva közösgében tartottak gazdaggyűlést.

Ecclésia harangművek r.-t. Budapest, Tüzér-utca 13—17. Kegyurak, egyházközösgök, jelkészek és mindazok, akik a háború alatt elrekkvirált harangok pótlásának kérdésével foglalkoznak, szakosított útmutatást, tanácsot, nemkülönbön a legjobb szavú harangot kaphatják az Ecclésia egyházművészeti és áruforgalmi r.-t. által szervezett Harangművek R.-T.-nál. A vállalat jelszava: előzékenység, szigorú keresztény becsületesség, a harangok hangjának tisztasága és dallamossága. Iroda: Budapest, VI., Tüzér-utca 13—17, ahol készséggel szolgálnak minden felvilágosítással.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

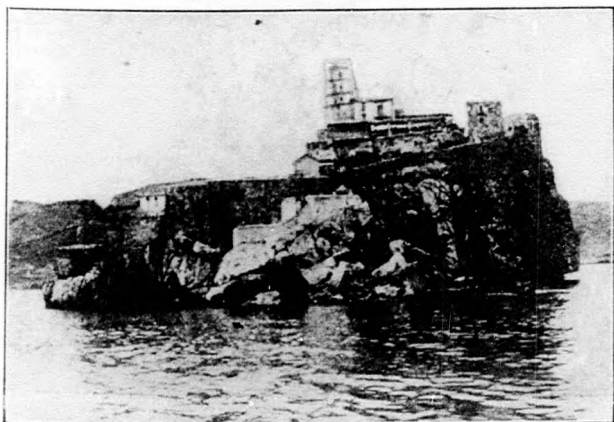
Gazdatársadalmi hírek.

A burgonyatermés értékesítése.

A földművelésügyi minisztériumban hetek óta folynak a tárgyalások az idei burgonyatermés értékesítéséről. A kérdést különösen az helyezte előtérbe, hogy míg tavaly csak tizenöt millió méter-mázsza burgonya termett, addig az idei termés meghaladja a *huszon-negy millió méter-mázsza*. Tehát a termelőknek 9—10 millió méter-mázsával több burgonya elhelyezéséről kell gondoskodni, mint tavaly. A termék értékesítését az a körülmény is megnehezíti, hogy külföldön a miénkél jobb minőségű burgonyát termelnek s amellett a többi burgonyakiviteli ország kivitele sokkal jobban van megszervezve, mint Magyarországi. A földművelésügyi minisztérium tárgyalásai abban az irányban folynak elsősorban, hogy biztosítsák a külföldi felvevőpiacokat és megszervezzék az itthoni gyűjtést és raktározást. A kérdés megoldása már olyan előrehaladt állapotban van, hogy rövidesen megkezdődik a vidéki gócpontokon a gyűjtés megszervezése. Ezzel egyidőben gondoskodni fognak arról, hogy a földművelésügyi minisztériumnak a külföldön mindenütt megfelelő megbízottja és raktára legyen, ahová a kivittelt kedvező kilátások mellett irányítani lehet.

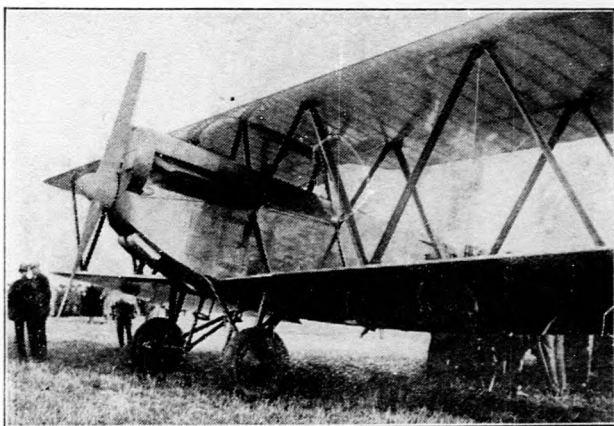
A sok esőzés ártott a terményeknek.

A hivatalos vetésjelentés szerint az esős, hűvös időjárás általában *nem kedvezett* a mezőgazdaságnak. A *betakarítási munkálatok* mindazáltal elég jól haladnak. A *szántás és vetés munkálatai* nemkülönben. A *szemes tengeri korai fajtáinak* törését több helyen, különösen a homokos talajokon már megkezdtek. A kései fajták sok helyen még zöldek. Holdanként 12.92 mm., vagyis összesen mintegy 23,441.000 mm. szemes tengeri-termés várható. A *burgonya* korai fajtáját nagyrészt már felszedték, a késeinek szedését is megkezdették. Holdanként 5.93 mm., vagyis mintegy 22,550.000 mm. burgonyatermés várható. A *cukorrépa* kisédesét egyes uradalmakban megkezdették. A gyökerek elég nagyok, de cukortartalmuk a meleg idő hiánya miatt kevés. Holdanként 132.40 mm., vagyis összesen mintegy 15,221.000 mm. cukorrépatermés várható. A *takarmányrépa* az esős időjárásban szépen fejlődik, általában jó termést ígér. A *kerti vetemények* egyrésze betakarítás alatt áll, a még kint maradó gyökér és káposztafelek általában jól fejlődnek, de néhol már szárazabb és melegebb időt kívánnak. A *mesterséges takarmányok* az esős időjárásban igen jól sarjadnak. A lóherének harmadik, a lucernának pedig igen sok helyen negyedik kaszálása van folyamatban. A réti sarju kaszálása szép eredménnyel folyik, de a sok eső a száradás alatt álló sarjokban igen sok kárt tett. A legelő fűnövése igen jó, a kijáró állatoknak bőseges táplálékot nyújt, de a tulságosan átázott talajban a jóság sok kárt tesz. Az állatok egyébként a dusan kizöldelt tarlókon is elég bő eleséget találnak. A *gyümölcsfák* termésének szedése kezdetét vette. A szilva és a dió jó, az alma, körte, és ősi barack jó közepes termést ad. A *szőlő*, az állandó esős, hűvös és borult időjárás a szőlőbogyók érését és édesedését igen hátráltatja. A rothadás pedig nagy mértékben terjed, úgy, hogy egyes helyeken már kényszer-szüretet is végeztek. Ezidőszert közepes termés várható.

Alhucemas marokkói város,

ahol a spanyolok partraszálltak, de a rifkabilok hősie támadása folytán válságos helyzetbe jutottak.

Olasz hadirepülőgép Mátýásföldön.

A napokban olasz katonai repülőraj érkezett Budapestre, körútjának első állomására. Az olasz repülőket ünnepélyesen fogadták.

A tej árának csökkenését a tejbőség okozta.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tejgazdasági bizottsága az elmúlt héten foglalkozott a tejáruk leszállításának kérdésével. Konkoly-Thege Sándor dr. titkár előadói előterjesztése után beható vita indult meg. A tejkereskedelmi érdekeltségek képviselői kijelentették, hogy a tej árának leszállítása nem mesterséges beavatkozás vagy összebeszélés eredménye, hanem ezt a kereslet és a kínálat aránytalansága idézte elő, mert az erősen emelkedett tejtermeléssel nem tudott megfelelően lépést tartani a tejfogyasztás. Közölték, hogy az arleszállítástól a tejfogyasztás növekedését várják és ennek reményében a fogyasztói ár leszállított összegéből átlagosan csak ötvenszázalékot szándékoznak a tejtermelőkre áthárítani. A bizottság megállapította, hogy a jelenlegi százalékos és felmondást megengedő tejszállítási szerződések mellett a tejtermelő gazdák az áthárítással szemben nem tudnak védekezni, épen azért újból nyomatékosan állást foglalt a fix alapon nyugvó, fel nem mondható éves tejszállítási szerződések kötése mellett, amiktől azonban a vállalatok még húzódnak. A bizottság ebben az ügyben folytatni fogja a tárgyalásokat. Ezenkívül újból állást foglalt a bizottság a tejipari vállalatok számának a versenyt kizáró korlátozásai és a tej vasúti tarifájának, főleg a tartályokban szállított tej díjtételeinek megfelelő mérséklése, valamint a kivitelre kerülő tej számára előnyös kiviteli tarifa biztosítása érdekében.

Külföldi terméseredmények.

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet statisztikája szerint, az európai országokban általában kedvező termésre lehet számítani. Ezzel szemben az Egyesült-Államokban, továbbá Ázsiában az előző évnél gyengébb lesz az eredmény. Szerbiában az idén 22 millió méter-mázsza búza, 2 millió mázsa rozs, 4 millió mázsa árpa, 3 millió mázsa zab termelt. Bulgária az idén olyan gazdag gabona-terméssel rendelkezik, mint amilyenre az elmúlt 20 évben nem volt eset. A statisztikai kimutatások szerint a belföldi szükséglet leszámitása után előreláthatólag jelentős mennyiség marad meg kiviteli célokra. A kanadai termés igen kedvezőnek ígérkezik. A búzatermést 392 millió bushelre becsülik a múlt évi 262 millióval szemben. Az ideai osztrák termést beavatottak helyén minőségileg *évtizedek óta a legrosszabbnak mondták*. A rossz termés következményeképpen az 1925—1926. évi szükségletet háromezer vagonra, tehát a rendes szükséglet háromszorosára becsülik.

Apró hírek.

Egyik bolgár mezőgazdasági lap kimutatása szerint Magyarország a múlt évben 2,700.000 kg. dohányt hozott be külföldről, ennek több mint kétharmada, számszerűleg 1,900.000 kg. Bulgáriára esett. — A világ gyapjúterméséről érkezett legújabb hírek szerint az ideai gyapjútermés már eléri a békebeli mennyiséget. Áremelkedésre az idén nincs már kilátás, valószínűleg az utóbbi hónapokban kialakult mérsékelt árak maradnak érvényben. — Oláhországban néhány nap alatt 1600 leiről 800—820 leire olcsóbbodott a búza ára. Az éreszt főként a kiviteli vámk magassága okozta, amelyek mellett az oláh búza egyetlen piacon sem versenypékes. — A Szegedvidéki Baromfi-, Galamb- és Házinyúltenyésztők Egyesülete október 3-án és 4-én Szegeden baromfiállítását rendez. — A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara Kában szántógépbemutatót rendez. — A földművelésügyi minisztérium Hegyalján több állami borpinccet fog létesíteni, Sátoraljaujhelyen pedig *pinceszőlés tanfolyamot* szervez meg.

Maratoni (negyvenkétkilométeres) futás.

Képünk a multkoriban lezajlott verseny győztesét, Király Pált mutatja be, aki a polgári életben pincér.

Új regényünk.

A *Kukány ostroma* című humoros regényünk mult számunkban véget ért.

Új regényünket *Ahol a pacsirta dalol* címmel Móric Pál írta, aki régi kedves ismerőse a *Vasárnap* olvasóinak.

Móric Pál azoknak a magyar íróknak ritka és kivéső sorába tartozik, akik joggal viselik a *magyar író* nevét. Nyelve, gondolkodásmódja, érzésvilága izzig-vérig magyar. Évek óta él a fővárosban, de ma is mintha a falu levegőjét szívna. Valami csodálatos páncél őrzi a lelkét: nem furakodik oda semmi, ami idegen. Drága magyar nyelvünk becéző ötvöse. Mennyi tündöklő ékszer rakosgat össze belőle! Az ember lelkén átszalad az ujjongó csodálkozás, mikor a könyveit olvassa: hát ez is a miénk, ilyen szóvirágunk is van, ilyen szökötésünk is van, így is beszél a magyar? A nyelv tisztasága, gyönyörű zengése, mélyseges igazsága Móric Pál legnagyobb ereje. Ezért szereti a falu népe. Magát látja benne, nem idegent. Nem betolakodót, hanem testvért, pajtást, akinek ugyanaz a vágya, akarata, célja, mint neki és mindkettőjük forró szerelme — a föld.

Ahol a pacsirta dalol lapjairól ismét a régi, meghitt barát int olvasóink felé. Leljük gyönyörűségüket benne!

Bolgár vendégek érkeztek Budapestre. Az elmúlt hét péntek-jén érkeztek meg a bolgár képviselőház és gazdasági élet képviselői Budapestre, a parlament alelnökének vezetésével. A vendégek tiszteletére a hajóállomást feldisznították és százkra menő ember-tömeg várta érkezésüket. A kormány képviselőjében Schandl Károly földművelésügyi államtitkár jelent meg a fogadásnál, több nemzetgyűlési képviselő kíséretében. A vendégeket Schandl Károly államtitkár üdvözölte. «Örömmel üdvözöljük önöket — mondotta többek közt — s szívből mondunk köszönetet, hogy eljöttek magyar hazánk meglátogatására. Bennünket ezeréves hagyományok fűznek a bolgár nemzethez, melyet a magyar nép hűséges testvére-nek tartott a multban mindig s fog tartani a jövőben is. Örömmel látjuk, hogy országaink között a gazdasági összeköttetések évről-évre erősödnek s reméljük, hogy ez a megtisztelő látogatás még szorosabbra fűzi a szálakat a magyar és bolgár mezőgazdaság és ipar között.» A bolgárok nevében Naidenoff Nikola, a bolgár parlament alelnöke köszönte meg az üdvözlést. A bolgárok mintegy két hetet töltenek Magyarországon, ahol a mezőgazdasági és ipari viszonyokat fogják tanulmányozni.

Postautalványforgalom indul meg Romániával. Egy utalvány-nal küldhető legnagyobb összeg Magyarországból Romániába 10.000 lei; ellenkező irányba 3.500.000 magyar korona. Az oda szülő utalványok pénzüsségét leiben kell az utalványon feltüntetni.

Az egyes városok dollárkölcsoné. Az ötmillió dolláros külföldi kölcsonból eddig a következő városok kaptak: *Baja* 320.000 dollárt, *Débrece*n 900 ezer dollárt, *Cegléd* 760.000, *Miskolc* 580.000, *Székesfehérvár* 400.000, *Pécs* 684.000, *Komárom* 38.000, *Szekezárd* 120.000, *Szeged* 725.000, *Sopron* 169 ezer és *Hajdúnánás* 69.000 dollárt. Ez csak az első részlete a kölcson-nek, mert a második ötmillió részlet folyósítása csak október havában fog megtörténni.

Állami gépjárművezetői tanfolyam (soffőr-iskola) nyílik meg a m. kir. technológiai és anyagvizsgálóintézet keretében (VIII., József-körút 6.) október hó 1-én este félhét órakor. Beiratás szeptember 24-től október 1-ig, naponta délelőtt 12-től 2-ig és este 5-től 7-ig az igazgatósági irodában, ahol részletes «Tájékoztató» is kapható.

Elfogták a Vági-féle kommunista banda igazi vezérét. Annak a nyomozásnak a során, amelyet a budapesti főkapitányság Vági István és kommunista társai ügyében folytat, a nyomozó detektívek újabb jelentős eredményt értek el. Már Vági István rendőrségi kihallgatása alkalmával megállapítást nyert, hogy a Vági-féle csoport egyik szellemi irányítója *Juhász Pál* foglalkozás nélküli ember. A főcinkost végre a Szent László-út egyik pincelakásában megtalálták. *Juhász Pál* itt *Weisz*, majd *Virág* néven volt bejelentve. Beismerte, hogy ő volt a *Vági-féle kommunistapárt* tényleges vezére, *Vági István* csak strómann volt, aki mindenben teljesítette parancsait. Beismerte, hogy *Moszkvából* kapta a pénzt és az utasításokat a vörös lázadás megszervezésére. Bécs és Moszkva vörös vezéreivel állandó összeköttetést tartott fenn. Holmija közül erre vonatkozó több bizonyítékot találtak.

Leégett a tokiói parlament. A Tokióban legutóbb pusztított borzalmas tűzvészről érkezett újabb hírek szerint nemcsak a parlament, de a közelében lévő többi épület is leégett. A nagyértékű parlamenti könyvtár teljesen elpusztult, a levéltár nagy részét azonban sikerült megmenteni. Azt hiszik, hogy a tüzet a parlament épületén dolgozó munkások vigyázatlansága okozta. Más hírek szerint gyújtogatás történt.

Tífusz ütött ki Nagyszakácsiban. *Tallián* Andor somogy-megyei alispán figyelmeztetést tett közzé, hogy ne menjen senki Nagyszakácsiba, mert ott semmi csoda nem történt, másrészt *Nagyszakácsiban tífusz lépett fel*, amely miatt közegészségügyi szempontból a zárlat betartása feltétlenül kötelessége a hatóságoknak.

Kincset rejtett a padló alá. Szentesen nemrégiben halt meg *Nádler* Samu vagyonos kereskedő. Az elhunyt hagyatékának leltározásával több detektív és hivatalnokot bíztak meg. A detektívek a házkutatás során az egyik szoba padlója alatt két hatalmas vasládát találtak, amelyek tömve voltak aranypénzzel és ékszerekkel. A talált kincs értéke mintegy tizenkét milliárd korona.

A nagykörűi kugliverseny győztese.

Nagykörűben, az önkéntes tűzoltóság megalakulásával kapcsolatos ünnepek során kugliversenyt is rendeztek. A verseny győztese *Juhász Mihály* kisgazda volt.

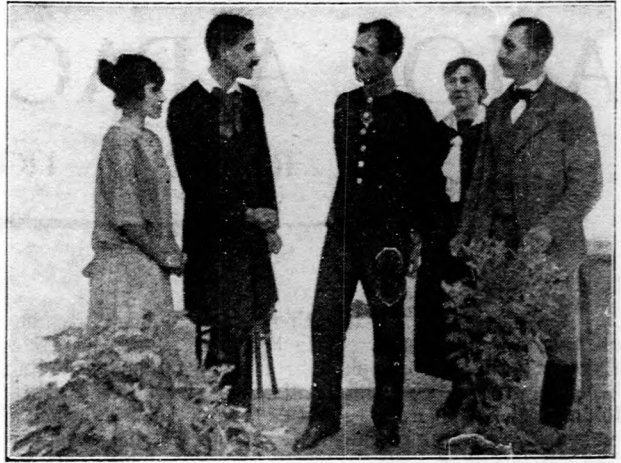
Három leány a gyorsvonat kerekei alatt. Súlyos kimeneti vasúti szerencsétlenség történt a múlt hét csütörtökén Kőbányán. Három munkásnő: Aszódi Mária tizenöt éves, Szébenyi Margit tizenkilenc éves és Türeli Julia húsz éves ceglédi leányok a munkából mentek hazafelé. A megállónál egy Budapestről elindult személyvonat állott. Megvárták, míg a vonatot elindítják, és amikor előtűnik elhaladt a személyvonat utolsó kocsija, ráléptek a pályatestre, hogy keresztül menjenek rajta. Ezen a helyen két sín pár fut egymás mellett. A leányok nem vették észre, hogy a másik sín páron Budapest felé robot egy gyorsvonat, amely ennél a megállónál nem áll meg. Abban a pillanatban, amikor a leányok a sínekre léptek, odaért a gyorsvonat és keresztül száguldott rajtuk. A mozdonyvezető észre sem vette a szerencsétlenséget, mert ezen a helyen sötét a pálya s a vonattal tovább robotott. Két leány nyomban meghalt, Aszódi Mária pedig életveszélyes sérüléseket szenvedett.

Egy anya, aki fel akarja akasztatni a fiát. Kecskeméten stárijális ítéletet hoztak Dobos Ferenc felett, aki augusztus 10-én éjjel felgyújtotta anyjának Cegléd határában lévő tanyai házát. Dobos Ferenc a bíróság előtt kijelentette, hogy bűnösnek érzi magát a gyújtogatásban, enyhítő körülménynek kell azonban feltüntetnie azt, hogy anyja megrövidítette akkor, amikor apai jussát kiadta és azután is éveken keresztül arra törekedett, hogy vagyonából kiforgassa. Özvegy Dobos Ferencné fia ellen vallott és követelte a bíróságtól, hogy példás ítélet hozzon. A bíróság ítéletében bűnösnek mondotta ki Dobos Ferencet és halálra ítélte. Amikor a halálos ítéletet kihirdették és Dobos kijelentette hogy nem kér kegyelmet az elnök kérdésére ezt az elhatározását így indokolta meg:

— Nem kérek kegyelmet, mert anyám is fel akar akasztatni.

Veszedelemes öngyilkosság. Hajmáskéren Szabó József tüzérfőhadnagy tisztiszolgáját lopással gyanúsította. Ez a fiatal leányt annyira elkésztette, hogy gazdája szolgálati fegyverével agyonlőtte magát. Az öngyilkosság elkövetésének pillanatában a főhadnagy benyitott az ajtón és a kilőtt revolvorgolyó a tisztiszolga mellén keresztül a szobába belépő főhadnagyot is eltalálta és életveszélyesen megsebesítette. A főhadnagyot súlyos sérülésével a székesfővárosi katonai kórházba szállították, a tisztiszolga az öngyilkosság helyszínén meghalt.

A koldusasszony titka. Gravesend angol város szegényházában egy koldusasszony, Clarke Rummy Ágnes végelgyengülésben meghalt. Lakásán a rendőrhatalóság vizsgálatot tartott és érdekes dolgokat állapított meg. A szalmazsákban és rongyos ruhák között 130.000 márkát találtak, csupa régi pénzt, amely még a háború előtti időből származott és a megsárgult okmányokból megállapították, hogy a koldusorban elhunyt asszony leányneve Leischmann volt, előkelő württembergi családból származott és fiatal korában nevelőnő volt Vilmos császár és testvérei mellett.

Műkedvelő előadás Peregén.

Képünk a „Silvió kapitány» irredenta színmű egyik jelenetét ábrázolja.

Hármas esküvő. Szokatlanul fényes esküvőnek volt színhelye az esztergomi főszékesegyház. Csernoch János bíboros hercegprímás áldotta meg Schmidt János dorogi bányazagazgató három leányának házasságát: Sáriaként Sternberg-Rudelsdorf József gróffal, Irénként Rohr Dezső báróval, Teriként Tilesch Zoltán dr.-ral. Az esketési szertartás után a néznép visszahajtatott Dorogra, ahol a bányakaszinónak szépen feldiszitett nagytermében százerterékű vacsora volt a meghívott vendégek részére.

Cseh barbárság. A csehek megszállása alatt levő Vöröskő községben négy hónappal ezelőtt öngyilkosságot követett el Benes Jenő dr. magyar körorvos, mert nem bírta tovább a zaklatásokat. Halálhírére odaérkező feleségét, aki a rákosszentmihályi polgári iskola tanárnöje, a csehek kémkedés címén letartóztatták. Semmi bizonyíték nem volt ellene, mégis bebörtönözték és vizsgálatot rendeltek el ellene. Benesnek csak most, négy hónap után szabadult ki a fogságból. Toloncuton küldték át a csehek a határon. A tanárnő a kiállott izgalma miatt betegesen került haza Rákosszentmihályra.

Kegyelem kétszázötven halálraítélt kommunistának. Francia lapjelentés szerint Boris bolgár király kétszázötven halálraítélt kommunistának megkegyelmezett. A vádlottak a szófiai székesegyház elleni merényletben részesek voltak.

TRÉFÁK

A kikötés.

— Hogy sikerült a házasságod?
— Rosszul! A hozomány kevés, viszont annál több baj van az anyósommal!
— Én egy kikötéssel biztosítottam a boldogságomat: a hozomány készpénzben, az anyós földben!

A korhely panasza.

— Nincs igazság a földön! A szegény embert ötször-hatszor is kirugják, amíg berughat egyszer.

(Beküldte Rencsisovszky István Debrétéről.)

Mikor hideg van.

Tanár (az utcán tanítványához): Miért húzódsz annyira össze?

Diák: Azért, mert azt tanította tanár úr az iskolában, hogy a testek a hidegben összehúzódnak.

Megfejtette.

Fiú: Apuskám, az éjjel álmomban fehér lovat láttam. Mit jelent ez?

Apa: Azt jelenti fiacskám, hogy aludtál.

(Beküldte Ifjú Hajdú József Orosházáról.)

Megmondta neki.

Azt mondja a káplár az ujoncnak:
— Hallja maga, Reiter, ha maga olyan kövér volna, mint amilyen ostoba, hát a gyorsvonat se futná magát körül egy hét alatt.

(Beküldte Ifjú Nyerges Mihály Csanádpalotáról.)

Legkiválóbb gyümölcs-csemetek

díszcserjék, díszfák, virágok, magvak, kertieszközök és gépek

Unghváry László R.-T.-nál

minden

„HANGYA“

szövetkezet útfján legelőnyösebben beszerezhetők.

Óriási képes árjegyzék

és rendelőlap a „Hangya“-szövetkezeteknél rendelkezésre áll.

AHOL A PACSIRTA DALOL

REGÉNY — IRTA MÓRICZ PÁL

(1. közlemény.)

Különösen így vásári napon tűnik jobban szembe, micsoda erősek, micsoda gazdagok a mezősi kurta nemések. Ekkor mindnyájan összejönnek: az úr, a földműves. Voltaképen egyvégből való mindnyája. Kiváltságolt volt itt a földművesnek is javarésze. Azért ez a vásár igazi kiállítása a magyar erőnek az emberekben és a mi a gazdag, hálás magyar föld dús termékeit illeti.

Címeres szárú tinókkal, füstös nyakú bikával büszkélkedik az egyik. Táncos paripát, csikót szoptató féltékeny kancát hajtattott ki a másik. A csikócskának ragyog a barna szeme. Oly bohó, oly kedves, mint a kis bárány. Amodébb csakugyan a birkák is ott legelésznek a szegényes vásári gyepen. Még a kis földműves is hetykélkedik konyafülű nagy kocájával.

A gepszéről szabad kilátás nyílik a messze határig. Ott már leng a délibáb. Az egykori réti vadpusztaságban barátságosan sorakoznak a meszelt fehér tanyák.

— Szervusz, Miklós! Mit hajtattál ki? — szolt Móni Döme, a mezősi kurátor. Zömök, igénytelen, barna arcú kis úr. Karján néhány fűzér debreceni vajasperecet lógatott.

— Két tinót hajtattam ki, meg azt a sárga karcát! — magyarázta Ormós Miklós. Hatalmas fiatal ember. Nyers az ereje. Erőszakos a természete. Szép zsinóros ruha feszült az izmain.

— Talán lakadalomra készülsz? — tréfálkozott a kappanhangú kurátor.

— Nem nyáron ülök azt, bátyám... Összel, amikor a must kiforrott. Meg azután kivei is hát?

— Ejh, no! Hisz az öreg Dalmy Pistánál is ott volna egy eladó... A kis Kata hazajött a szepesi nevelőből. Takaros kis szősi leány! — a kurátor jelentősen hunyorgatott Miklós öccse felé.

— Tudom! Láttam már azt a kis penészvirágot — búcsúzkodott Miklós hányavetien.

Kató valójában nem hasonlított azokhoz a búzásalma piros arcú, széles csipejű mezősi kurtanemes leányokhoz. Atyja, az öreg Dalmy úr, amikor özvegyen maradt, felszállította leányát a Szepességre, egy lutheránus német papi családhoz. A leány több évig fent nevelkedett; sőt az utolsó két esztendő alatt nem fordult meg otthon. Hirtelen serdült, vékony, fehér leányka fejlődött belőle.

Öreg Dalmy István úrnak azonban minden gondolatja a föld körül forgott. Ha más érzéseiben közönségesen érezett is, hatalmas volt a földhöz való nagy szeretete. A földhöz tapadt szívének minden idegszála. A földért folytatta életének összes küzdelmét. Bár öreg életének napja már ledőzóra hajlott, főbüszkesége, öröme változatlanul a vagyonban, a földben gyökeredzett, csak azután következett a — leánya. Aki viszont ettől a borostos állú, nehéz tajtékpipás öregtől hűzódzott. Riasztólag hatott reá érdes, nyers természete és az a tulajdonsága, hogy mindenenken felül helyezte az ő földjét.

Az elfinomodott kis nemesi leány előtt ez a nagy földimadás rendkívül kapzsi színben tüntette fel édesatyját, valamiként a többi mezősi véreit, akik valósággal szívüknök a melegét vetegetik, boronálgatják a földre... A nevelőben kifinomított leány nem bírta felfogni, amit még az anyja átérezett, hogy a föld rajongó szeretete nemesíti annak a szeretetében, még ha kapzsiság tapad is hozzá, van ami szent, ami nemes, ami a közös nemzeti erőnek fejlesztője. A pénz nem ismer szülőföldet. Piszkos az.

Öreg Dalmy István úr felküldte kis leányát a szepesi nevelőbe, bárha a házitűzhely mellett nőtt női rokonok ellenzeték azt, hiszen ők a helybeli iskolamesterektől igen finoman kitanulták az írás-olvasás tudományát. A házvezetéshez szükséges tudomány pedig a családi tűzhely melegéből áradt reájuk. Ezek az élet első csapására nem estek mindjárt kétségbe, mint azok a tubarózsa idegzetű kinevelt leányok... Ők még az igazi magyar nők. Dolgosok, okosok, háziasak, a férfiak beszélgetésébe bele nem elegendnek. Vezetői, édes lelkei a háznak. Első könyvük a biblia, csak azután hazafias, magyar regények. A gyermekeket sem bíznák dajkakézre.

Mindamellettt ma már a mezősiek is többen neveltetik leányukat városi nevelő-intézetben, ahol pedig a leányok nevelése legfőbbképpen rontásból áll. Mesterségesen finomítják el a lelküket, a szívüket és az élet küzdelmeihez komoly alapot nem építenek a jellemökben. Az ideges, a házasságtörő asszonyok itt nevelődnek. Együgyű, lenézett könyv előttük a biblia, midőn pedig küzdeniök kellene a kísértésekkel, sem kedvenc regényíróiktól, sem a nevelőbeli könyvek tudakos, nagyképű lapjairól nem találnak útmutatást és erőt, hogy tiszta fejfel tarthassák fent magukat a kísértések közepette.

A mezősi kurta nemes leánynak is, midőn a nevelőből hazajött, a korakeléshez már nem volt kedve. A virágokat hadd locsolgassa a szolgáltató. A tyúkok kotyogása, a hízók rőfögése izgatta a kisasszonyka idegeit. Persze, kellemesebb a zongorán hánisan csimporászni. Az ősi ház becsületes öreg bőrkarosszékeit is lenézte. Parasztosak. A papa pipájának a füstje facsarta az orrát. Ha pedig valamegy mezősi úrfival találkozott, háta mögött kinevette. Medve, parlagi gavallér volt előtte a föld becsületes munkása. A nagyvárosok haszontalan ficsurjairól ábrándozott, akik csak elfajulások a nemzet testén. Erőtlenek a komoly munkához, a tetthez; ámde gombos a cipőjük. Szépen vasalt a cilinderük. Változatosan hazudoznak, mint a regényekből jól ismert Alfréd, Adolár, meg a többi regényes hősök.

Dalmy Kata még hozzá szervezeténél fogva is érzékeny leány volt. A szepesi nevelőben még jobban kifinomították, azért kényes szemmel nézte a jólelkű, nyers mezősi atyfiakat, akiknek szívét átjárta a föld erős párája. Kató ilyenképen sok csalódnak nézett elébe... A vásárba ugyan most ő is kikocikázott két fiatal nőrokonával. Divat volt ez itt. A mezősi kisasszonyok, a vásárban, sétálva mutogatják legújabb ruhájukat.

A leányok a sátorkorcsmák előtt is elsétáltak egyszer. Vigan zengett a hegedű. Néhány fiatal birtokos, az állatorvos, két-három hivatalnok, tanító sörözgetett egyik sátorban. A szemüveges albíronnak mindjárt szemébe ötlött a három fiatal leány. Kató után tudakozódott is:

— Fiúk! Ki ismeri azt a karcsú szökét?

— Hát persze te nem ismerheted — felelte az egyik hetyke fiatal birtokos. — Most került haza a Szepességről. Dalmy Kata ez, a Dalmy Pista bátyánk leánya. Csinos gyerek.

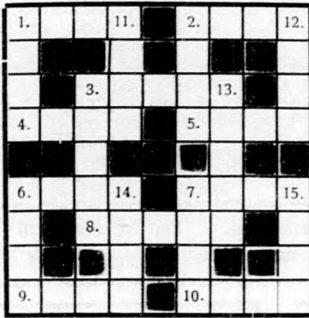
— Ugyan, ne dicsérvétek — kaptakodott durván Ormós Miklós, akinek a fejét megszedítette már az ital. — Hisz az agarkutyám is kövérebb nála.

Miklós meg ilyen szilaj, nyertermészetű férfi volt. Egész ellentéte a kis Dalmy Katinak. Még a felsőbb iskoláit sem fejezte be. Nehezen tanult, ámde gyermekéveitől a tarlót tapodta, ennélfogva kitűnően kifejlesztődött a gazdálkodás vezetésében. A földhöz való nagy szeretetét példaként emlegették.

REJTVÉNYEK

Kereszt-szórejtvény.

Vízszintes sorok:

Függőleges sorok:

1. Szent város.	1. Éneklő madár.
2. Szarvasfaj.	11. Az állatok fekvőhelye.
3. Halászati eszköz.	12. Birkozónak nagy van.
4. Hegycsúcs.	13. Sakkjátékban fordul elő.
5. Ami vissza nem jön.	14. A strandfürdő lényeges kelléke.
6. Francia város.	15. Népies eledel.
7. Szabolcsmegyei község.	6. Fákön lehet látni.
8. Énekkar.	14. Búfejtő.
9. A láb egy része.	7. Téliruha férfiaknak.
10. Csóknál van szerepe.	15. Nőknél fontos.

(Beküldte Lipták Ferenc Edelényről.)

A fekete kockák nem számítanak, illetőleg a szavak csak a fekete kockákig terjednek. Például: Az 1. vízszintes sor (Szent város) négy betűből áll, mert utána fekete kocka következik. Ha az ember az 1. vízszintes sort megfejtette, már egy-egy betűt nyert két függőleges sor megfejtésére. Eszerint az 1. vízszintes sor megfejtése **Róma**; az 1. függőleges sor (éneklő madár) **rigó**; a 11. függőleges sor (az állatok fekvőhelye) **alom** és így tovább. A rejtvényt megfejtették akkor, ha valamennyi üres kockában elhelyeztük a megfelelő szavakat. Ezt a rejtvényt, mely meglehetősen egyszerű, próbáképen közöljük olvasóinkkal.

2. Betűrejtvény.

SZOR SZOR az az az n n n n n 8
SZOR az az az n n n n n

(Beküldte ifjú Kálmán Ferenc.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával 42-ik számunkban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkezett megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

- A 36-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:
1. Betűrejtvény: **Pokol, pók, ól.**
  2. Számrejtvény: **Egyiknek tizenöt, a másiknak 21 juha volt.**
  3. Betűrejtvény: **Parkány.**

Megfejtették: Deli Julianna, Bene János, Süveges József, Hotwagner József, Bitó Józsefné, ifj. László Ferenc, Tóta Mihály, Fábán Etus, Jeney Sándor, Tamás György, Tamás Mariska, Gonda Vince, Bulicza János, Szarvas Mihály, Pánczél Rezső, Rudolph Margit, ifj. Spisák János, ifj. Magari Ferenc, Kísnémet János, Kísnémet Juliska, Eszenyi Bálint, Lipták Ferenc, Tóka Mátvás, Komjáti Antal, Szijjártó Szabó Benjamin, ifj. Bangó István, Lőrincz János, Boruzs László, Csapó Ferenc, ifj. Horváth V. Miklós, Molnár Elek, Panov Margit, Matics István, ifj. Komjáti András, Rác István, ifj. Kálmán Ferenc, ifj. Bene Lajos, Kerkápoly Károly.

Jutalomkönyvet nyertek: **Fábán Etus (Hajdusámson), Tóta Mihály (Nagykőrű), Bitó Józsefné (Kiskunmajsa), Bene János (Gamás), Deli Julianna (Szank-Móriczgyát).**

A 37-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtését a nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

K. M. Cigánd. «Templomban» és «En a mezőnek gyermeke vagyok» című verseit közölni fogjuk. — K. L. és I. Drávapiski. A pótlórejtvényt közölni fogjuk. — T. S. A. Orosháza. Rejtvényei közül válogatunk. A tréfa nem vált be. — V. M. Dunaszentbenedek. Képrejtvénye jó. — Ifjú K. F. Rejtvényei jók. Sorra kerülnek. — Ifjú L. F. Zalafo. A rejtvények beváltak. A tréfa már nem jó. — U. I. Ipolyvece. Rejtvényei jók. — Sz. M. Kisfalud. Rejtvényei beváltak. — B. J. Székesfehérvár. A tréfa jó. A betűrejtvény is. — Egy hű olvasó. Bánk. A beküldött tréfa jó. — J. J. Bánk. Egyik képrejtvényt közölni fogjuk. A többiekből válogatunk. — K. A. Kesznyéte. Rejtvényeiből válogatunk. — Ifjú É. B. Szabadszentkirály. Rejtvényt közölni fogjuk. — P. I. Nak. A rejtvény és a tréfa bevált. — B. Gy. Kaba. A beküldött tréfák közül közölni fogunk. — K. M. Mesterszállás. Beküldött rejtvényeiből válogatunk. — B. J. Csapod. Rejtvényei közlére alkalmasak. — K. B. Cegléd. Verses rejtvénye jó. — F. K. Ősi. Képrejtvénye jó. — B. A. Csolyópuszta. Rejtvényeiből válogatunk. — P. S. Nak. A tréfa nem tréfa. — L. B. Menceshely. «Dicső ország» című verse nem közölhető. — S. Gy. Babocsa. Tréfa! is, rejtvényei is jók. (Folytatjuk.)

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak szeptember hó 20-án.)

Liszt- és őrléménypiac. Dupla 0-ás 5900, 0-ás 5800, 2-es 5500, 6-os 4600—4800, takarmányliszt 2200, korpa 1750—1800, 1-es rozsliszt 4000, 75%-os egységes rozsliszt 3400 K zsákkal együtt. — **Malomárak:** 0-gg 6500, 0-g 6400, 2-es 6100, 6-os 5150, 7-es 4200, roz 0-ás 5600 K kilogrammonként.

Gabonavásár. Tiszavidéki búza 76 kg-os 375—377.5, 77 kg-os 380—382.5, 78 kg-os 382.5—385, 79 kg-os 385—387.5, pestmegyei és fehérmegyei 76 kg-os 370—372.5, 77 kg-os 375—377.5, 78 kg-os 377.5—380, 79 kg-os 380—382.5, roz 275—280, takarmányárpa 270—285, sörárpa 320—360, zab 240—255, tengeri 280—290, repce 595—605, korpa 175—180.000 K méterházsáinkint.

Vetőmagvak. Bab, fehér 340—370, bab, tarka 260—300, borsó, őszi 360—400, borsó, viktória 280—320, borsó, express 420—460, baltacim 600—650, búkköny, tavaszi 250—270, búkköny, szösös 600—650, biborhere 400—460, cirokmag 160—180, koriandermag 400—420, csillagfűrt 240—260, kendermag 380—400, köles 270—280, lenmag 620—650, lenese, prima 500—700.000 K-ban értendő. Lóhere, nyers 1900—2300, lucerna, nyers 1800—2200, mák 1500—1650, muharmag 180—200, mustármag 820—950, napraforgó, fehér 320—340, tatárka 370—400, tökmag 580—600.000 K méterházsáinkint.

Takarmányvásár. Rétiszéna 1-ső rendű ó 130—135.000, 11-od rendű ó 95—120.000, 11-od rendű csomogolásra 50—90.000, sarjuszéna 80.000, muharszéna 100—150.000, lucernaszéna 150—180.000, zabosbúkköny-széna 130.000, alomszalma 55—70.000, szűppszalma 90.000 K méterházsáinkint, szűppszalma egy kéve 5000 K.

Tenyészállatok és járműök. 1-ső rendű belföldi járműökör 13—14.500, 1-ső rendű tarka járműökör 12—13.000, friss fejéstenh 12.500—16.000, egy és fél éves üszök 13—16.000, egy és fél éves tinók 12—14.000 K kilogrammonként élőszületben.

Vágómarhavásár. Ökor legjobb minőségű 13.5—17, kivételesen 18—18.5, közepes 7—12.5, gyengébb 5.5—6.5, bika jobb 12.5—17, kivételesen 17—18.5, gyengébb 8—12, tehén jobb minőségű 9—15, kivételesen 17—17.5, közepes és gyenge 5—8, kicsontozni való 4—6, növendék 5—12.5 ezer korona kilogrammonként élőszületben.

Sertésvásár. Könnyű sertés 18—21, közepes 23—23.5, nehéz 24—24.5 ezer korona kilogrammonként élőszületben.

Szűrőmarhavásár. Elő borjuk: belföldi szepős: 1-ső rendű 18.500—21.000, kivételesen 21.500, 11-od rendű 17—18.000 K kilogrammonként élőszületben.

Juhvásár. Hizlalt ürü 8000 K kilogrammonként élőszületben.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Beszélőgépei, Cimbalmjai, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók.

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb Húrok.

Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. — Telefon: József 16—81.

Tej- és tejtermékek. Tejes tej literje 4800—5200, tejszínhab literje 40—60.000, tejfel literje 20—30.000, vaj kg.-ja 50—92.000, tehénturó kg.-ja 8000—18.000, juhturó kg.-ja 35—40.000, ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 70—80.000, nagyban 40—45.000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 60—70.000, trappista kg.-ja kicsinyben 42—60.000, nagyban 28—34.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke kg.-kint 36—50.000, tyúk kg.-kint 30—40.000, hizott ruca kg.-ja 29—40.000, libamáj kg.-ja 40—100.000, ludzsír kg.-ja 40—60.000, tojás darabja 2200 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa kg.-ja 1600—4000, petrezselyem kg.-ja 1600—5000, kalarábé 2000—3000, vöröshagyma csomója 300—500, fokhagyma csomója 600—1000, cékla kg.-ja 2000—4000, fejeskáposzta kg.-ja 1500—2500, kelkáposzta kg.-ja 1500—6000, fejesalata darabja 500—1500, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 1300—1800 K, nagyban métermázsánként 90—100.000, fehér burgonya kicsinyben kg.-kint 700—1500 K, nagyban métermázsánként 60—70.000, uborka kg.-ja 5000—12.000, zöldpaprika kg.-ja 3000—10.000, tök kg.-ja 1200—2500, karfiol 12—30.000, torma kg.-ja 10—32.000, sóska kg.-ja 2000—6000, spenót kg.-ja 4000—6000, champingomba kg.-ja 40—60.000, alma kg.-ja 3000—16.000, körte kg.-ja 4000—20.000, szilva kg.-ja 3000—8000, szőlő kg.-ja 2500—12.000, dió kg.-ja 8000—16.000 K.

Halpiac. Ponty kicsinyben 24—40.000, nagyban 20—25.000, harcsa 40—90.000, compó és kárász 10—35.000, csuka 25—40.000, kecsge 60—90.000 K kilogrammonként.

Borpiac. Öborokat igen keresnek és minthogy ilyenekből nincsen nagy készlet, az árak folytonosan emelkednek. Kereskedelmi borokért Mailigand-fokonként 550—600 koronáig fizetnek, de különösen jobb fajtakért magasabb árakat is. A termelők egyelőre csak a koránérő fajokat szüretelték és ezeket már részben el is adták. Madeleine, Csabagyöngy stb.-ért 3000—3200 K-át értek el literenként.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi szeptember hó 22-én. 1 angol font 346.000 K, 1 dollár 72.005 K, 1 francia frank 3403 K, 1 szerb dinár 1267 K, 1 román lei 349 K, 1 olasz lira 2923 K, 1 cseh korona 2120 K, 1 Német (arany) márka 16.996 K, 1 svájci frank 13.836 K, 1 osztr. shilling 10.063 K. Zürichben 100 magyar kor.-ért 0.007260 svájci frankot fizettek. **Arany- és ezüstpénzek:** 20 koronás arany 299.000 K, ezüst koronás 6100 K, ezüst forint 15.000 K, ezüst ötörönás 31.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

Ültessen gyümölcsfát!

Ne feledjük azonban, hogy hasznót csak fajtanemes gyümölcsös hoz.

A legszebb, legnemesebb fajtájú gyümölcsfa csemeték, magastörzsű és bokor rozsák, díszfák, díszszerjék, akác- és gleditschia csemeték stb. bármilyen mennyiségben

Unghváry József faiskolájában Czegléd kaphatók!

Kérjen árjegyzéket!

Budapesti iroda:
VI., Andrásy-út 56. sz.
Telefon: 162—72.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszálók,

marokrakó és kévekötdő aratógépek, lógereblyék, kézi-járgányosok, motoros- és gőzcséplőkészletek, szecskavágók, répavágók, daráló, morzsolók s minden egyéb gazdasági gép és szerszám a

„HANGYA” mezőgazdasági géposztályánál szerezhetők be legjutányosabban.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők, box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhetők be a

„HANGYA” ruházati és díszműáruosztályánál.

Stephaneum nyomda és könyvkiadó r. t. Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Bor-sajtók,

borszivattyúk, bortömők, valamint az összes szőlő- és pince gazdasági gépek legjutányosabban kaphatók:

NAGYIGNÁC
Budapest, VII.,
Károly-körút 9.
Telefon: J. 115—15.

HÁLÓSZOBA, ebédlő, uriszoba, konyha és szalon butor legolcsóbban. RUBIN, BUDAPEST, WESSELÉNYI-U. 47.

Ruházati szükségletét

legelőnyösebben a 3

„HANGYA”

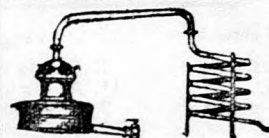
vidéki szövetkezeteiben szerezheti be.

KAPHATÓK: Férfi- és női-ruhának való szövetek, fehérműre, ágyneműre való chffon, vászon, zephir, kanavá z. Szabókéllékek, kész fehérműek és felsőruhák, úgyszintén mindenemű rövid-, kézmű-, konfekció- és díszműárak.

Dr. Héray Andor

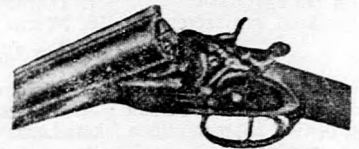
Orsz. Földbirtokrendező Biróság által engedélyezett ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája. Budapest, IX., Rákosi-utca 11., földszint 1. Törvényszékiileg bejegyzett cég.

Szakorosi -rendelő vér- és nemibetegek részére. Ezüst salvarsan-oltás! Rendelés egész nap. VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

Máthé András
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

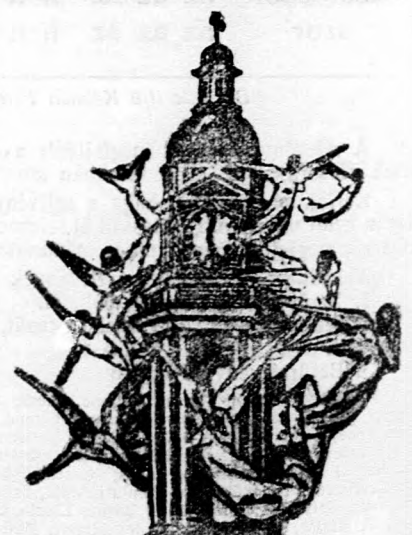
Károly-utca 11. szám. — Pálkafőző üstökét-finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a legprimább kivitelben állandóan a raktáron tartok.

MRAVKÓ JÓZSEF UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.
ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, átalakítását és felújítását. — **ELAD:** elsőrendű gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű mindenemű golyós, sörétes töltények, löszerek.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leggyorsabban önt és szállít az Orsz. Harangszakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA” ALAPÍTÁSA

Közp. iroda: Budapest, VI., Tűzér-ú. 13-17.

Nyomdaigazgató: Kohl Ferenc.